

ЗМІСТ

Засідання тридцять друге, вечірнє *(Вівторок, 17 квітня 2018 року)*

Заява фракцій Радикальної партії Олега Ляшка і «Об'єднання «Самопоміч»	...2
Прийняття за основу проектів законів про внесення змін до: Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему	...4
Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо соціального захисту учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС	...20
Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації положень деяких міжнародних угод та директив ЄС у сфері охорони тваринного та рослинного світу»	...25

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ТРИДЦЯТЬ ДРУГЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
17 квітня 2018 року, 16 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Час, відведений на перерву, вичерпано. Прошу всіх зайти до залу, підготуватися до реєстрації для участі у вечірньому пленарному засіданні.

Можем проводити реєстрацію? Прошу взяти участь у реєстрації. Прошу зареєструватися, колеги.

У залі Верховної Ради України зареєструвалися 365 народних депутатів. Вечірнє пленарне засідання оголошується відкритим.

Повідомляю, що до мене надійшла заява-звернення від двох фракцій з проханням оголосити перерву в пленарному засіданні Верховної Ради України. Водночас Радикальна партія і «Самопоміч» готові замінити перерву, передбачену Регламентом, виступом з трибуни.

Запрошую до виступу від двох фракцій голову Радикальної партії Олега Ляшка. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Ми зранку по-доброму просили вас: розгляньте законопроекти, спрямовані на соціальний захист чорнобильців. На превеликий жаль, ви нас не почули. Внесли один-єдиний законопроект, який жодного відношення до захисту чорнобильців не має, замість ключових, зокрема, законопроекту [№ 4442](#) за авторством депутатів з Радикальної партії, про який знає кожен чорнобилець в Україні, яким запропоновано відновити дію закону про державний захист, соціальні гарантії для героїв, які 32 роки тому ліквідували Чорнобильську катастрофу.

На превеликий жаль, через відсутність совісті чи якісь інші причини ви втратили відчуття реальності. Жоден парламент не дозволяв собі нехтувати інтересами чорнобильців, зневажати їх, принижувати, тим паче, напередодні річниці катастрофи.

Команда Радикальної партії ще раз наполегливо вимагає поставити на розгляд законопроект № 4442 про відновлення державних гарантій, скасувати рішення уряду Азарова про ручне управління коштами державного бюджету, направлені на соціальний захист чорнобильців. Допоки цього рішення не буде прийнято, поки парламент не розгляне законопроекти про захист чорнобильців, команда Радикальної партії блокуватиме парламентську трибуну (*Оплески*).

Я закликаю всіх небайдужих депутатів, які переймаються проблемами українців, яким болить доля громадян України, долучитися до нашої акції – заблокувати парламентську трибуну, поки Верховна Рада не розгляне законопроекти, якими відновить дію закону про соціальний захист чорнобильців, поверне нашим героїчним захисникам-чорнобильцям те, що їм належить: підтримку, державну увагу, перерахунок пенсій, відновлення соціальних і медичних програм реабілітації.

Мільйони людей з багатьох областей України постраждали від Чорнобильської катастрофи. Радикальна партія вимагає відновити харчування дітей у школах, що знаходяться в зоні радіаційного забруднення, за рахунок державного бюджету, здійснити перерахунок пенсій для чорнобильців, відновити соціальні та медичні програми реабілітації. Ми закликаємо всіх небайдужих патріотичних народних депутатів, які мають совість, велике серце і відповідальність перед людьми, долучитися до акції протесту, відстояти права чорнобильців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, прошу заходити до залу. Я бачу, що в залі низька мобілізація. До обіду ми розглядали блок питань ядерної політики і ядерної безпеки. Перед завершенням ранкового засідання голова комітету звернувся з проханням перенести розгляд єдиного питання, що залишилося, на наступне пленарне засідання. Таким чином, ми завершили розгляд блоку питань ядерної політики і ядерної безпеки.

Наступний на порядку денному – блок питань екологічної політики. Першим стоїть проект Закону «Про внесення змін до Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему». У цьому блоці також проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо соціального захисту учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС». Блок містить чотири питання, два з них безпосередньо стосуються соціального захисту чорнобильців та державної політики щодо Чорнобильської АЕС.

Переходимо до розгляду першого законопроект з блоку питань екологічної політики. Це проект Закону «Про внесення змін до Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему» ([№ 6624](#)). Екологічний блок містить чотири законопроекти, щоб ми встигли їх розглянути, поставлю на голосування пропозицію комітету про розгляд за скороченою процедурою. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 66.

Немає волі до розгляду за скороченою процедурою, тому переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему» ([№ 6624](#)) за повною процедурою.

Запрошую до доповіді представника Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Івана Рибак. Будь ласка.

РИБАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Шановний Андрію Володимировичу! На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну

систему». Метою його прийняття є затвердження єдиного документа щодо визначення діяльності зі зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему і бюджетного фінансування цієї діяльності до 2020 року.

Термін виконання першочергових заходів Загальнодержавної програми щодо зняття з експлуатації Чорнобильської атомної електростанції та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему вичерпано. У зв'язку з недостатнім фінансуванням багато запланованих заходів було зупинено і не виконано в повному обсязі.

Проект змін до загальнодержавної програми розроблено з урахуванням термінів, що минули, поточного стану виконання робіт та планів зі зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС і перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему до 2065 року, і бюджетного фінансування цієї діяльності до 2020 року. Як зазначено у фінансово-економічному обґрунтуванні законопроекту, реалізація оновленої загальнодержавної програми передбачатиме виділення з державного бюджету більше 4 мільярдів гривень на 2017-2020 роки для виконання заходів на етапі остаточного закриття та консервації.

Прийняття законопроекту забезпечить виконання положень статті 5 Закону України «Про загальні засади подальшої експлуатації і зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення зруйнованого четвертого енергоблока цієї АЕС на екологічно безпечну систему» та стане законодавчо визначеним підґрунтям для подальшого розроблення та реалізації комплексних заходів зі зняття з експлуатації блоків Чорнобильської атомної електростанції, перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України в узагальнюючому висновку зазначило, що за результатами розгляду в першому читанні законопроект можна прийняти за основу. Верховна Рада України в рекомендаціях парламентських слухань 2015-2016 років, присвяченим зоні відчуження, неодноразово наголосувала на потребі внесення відповідних змін до Закону України «Про Загальнодержавну програму зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему» і забезпеченні сталого фінансування всіх заходів, що здійснюватимуться на четвертому енергоблоці.

Шановні колеги, комітет звертає вашу увагу на потребу достатнього фінансування заходів загальнодержавної програми, оскільки брак коштів може призвести до відтермінування запланованих заходів, що потребуватиме подальшого збільшення фінансування, а також матиме негативний вплив на стан ядерної та радіаційної безпеки на майданчику Чорнобильської атомної електростанції.

Шановні колеги, цей законопроект не менш значущий за ті, що ми розглядали сьогодні у блоці енергетичної та ядерної безпеки. Прошу вас підтримати його. Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи звертається до вас з проханням прийняти законопроект у першому читанні за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запитання до доповідача, 3 хвилини. Прошу записатися.

Лапін Ігор Олександрович. Будь ласка.

ЛАПІН І.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 22, Волинська область, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово Павлу Дзюблику.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть мікрофон Дзюблика, будь ласка.

ДЗЮБЛИК П.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 66, Житомирська область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги, я хочу насамперед звернутися до всіх присутніх. Олегу Валерійовичу, питання, які ви порушуєте, заради яких заблокували трибуну, я цілковито підтримую і прошу внести їх на розгляд у четвер, але інші питання, які сьогодні стоять на порядку денному, також дуже важливі. Я прошу вас все-таки включитися в роботу і підтримувати питання порядку денного.

Справді, об'єкт «Укриття» треба фінансувати і зробити все, щоб він працював, а не знову заробляти політичні дивіденди.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я розумію, що це було не запитання, а виступ.

Запрошую до слова Бондаря Михайла Леонтійовича.

Увімкніть мікрофон Борислава Берези. Запитання до доповідача – представника комітету Івана Рибака.

БЕРЕЗА Б.Ю., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 213, м. Київ, самовисуванець).* Шановний пане Голово! Звертаю вашу увагу на те, що в залі менше 150 депутатів. Для кого ми... Пане Крулько, якщо ви сядете, буду вам дуже вдячний. Дякую.

У залі знаходиться менше 150 депутатів. Для кого ми влаштуємо це шоу? Ми не можемо розглядати цей законопроект, ми його стовідсотково завалимо. Я з великою повагою ставлюся до колег, які перебувають у залі. Чи можете ви звернутися до голів фракцій, щоб вони запросили колег до залу? Інакше ми завалимо і цей законопроект, і наступні. Суспільство нам цього не пробачить.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Увімкніть мікрофон Івана Рибака.

РИБАК І.П. Шановні колеги! Звертаю вашу увагу на те, що цей законопроект чекав на розгляд близько року. Шановні колеги, ми не можемо сьогодні завалити цей законопроект. Я прошу тверезо підійти до розв'язання цієї проблеми, повернутися до залу, щоб прийняти позитивне рішення. Прийняття цього законопроекту очікує Чорнобильська атомна електростанція, наші партнери, донори, які допомагають будувати об'єкт «Укриття». Шановні колеги, підтримайте, будь ласка, цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу провести запис представників фракцій і груп на обговорення законопроекту. Прошу представників фракцій і груп записатися.

Від «Самопоміч» запрошується до слова Маркевич. Будь ласка.

МАРКЕВИЧ Я.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую. Фракція «Самопоміч». Законопроект № 6624 треба приймати, тому що без нього неможливо рухатися в напрямі гарантування екологічної безпеки, яким передбачено зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС. Треба зауважити, що другий етап реалізації загальнодержавної програми щодо остаточного закриття та консервації реакторів залишається не виписаним законодавчо. Однією з причин складності реалізації довгострокових державних програм є те, що їх важко розробляти через відсутність середньострокового планування бюджету. Наразі фінансування програм у річному бюджеті планується частинами, що значно гальмує їх реалізацію.

Фракція «Самопоміч» підтримує законопроект № 6624 та наполягає на якнайшвидшому прийнятті закону про середньострокове бюджетне планування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Радикальної партії до слова запрошується Олег Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Дякую, пане Голово, за надану можливість ще раз висловити свою позицію. Колеги, майте совість! Я бачу, що багато хто з вас просто байдужий. Ви байдужі до нас, до того, що ваші колеги блокують трибуну, але ж ви не можете бути байдужими до українців. Ви всі, йдучи на вибори, обіцяли (Олександр Абдулін, і до тебе звертаюся) захищати їхні права. Давайте продемонструємо, що наші обіцянки не розходяться з нашими ділами.

Законопроект № 4442 має на меті відновити соціальний захист, державні гарантії для чорнобильців. У чому проблема? Законопроект готовий, комітет його розглянув. Давайте внесемо його на розгляд залу. Законопроект про відновлення державного фінансування харчування дітей у школах. Яка проблема, щоб його розглянути? Ви кажете, що тут є законопроекти, спрямовані на соціальний захист чорнобильців. Немає! Ми уважно ознайомилися з усіма, немає тут таких законопроектів, не обманюйте людей.

Фракція Радикальної партії, позафракційні, які нас підтримують – ми вимагаємо від вас співчуття до чорнобильців. Немає відповідальності, немає бажання допомогти, то хоч поспівчуйте цим людям, які живуть на копійчані пенсії, виходять з аптеки, не маючи змоги купити ліки, бо немає грошей. Співчуття і справедливості – ось чого вимагають мільйони людей. Ми тут відстоюємо їхні права, вимагаємо від їхнього імені справедливості, чесності та співчуття: чесного ставлення до героїв, співчуття до тих, хто потребує допомоги, справедливості для кожного українця. Своїми діями ви породжуєте обман і несправедливість. Ми продовжуємо блокувати трибуну, відстоюючи справедливе, правдиве та чесне ставлення до українців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Блоку Петра Порошенка» до слова запрошується Іван Рибак. Будь ласка.

РИБАК І.П. Шановні колеги! Я і моя фракція обов'язково підтримаємо всі законопроекти, спрямовані на соціальний захист чорнобильців і людей, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Ми відповідально ставимося до кожного законопроекту, що розглядається в цьому залі, і обов'язково підтримаємо. Пам'ятаймо, що на четвертому енергоблоці на даний момент знаходиться 150 тонн твердих радіоактивних відходів, із яких – майже 15 тонн відпрацьованого ядерного палива. Очевидно, що для їх подальшого зберігання треба побудувати сховище, потрібен науково-технічний супровід, щоб законсервувати відходи, що несуть загрозу не лише для України, а й для всього цивілізованого світу.

Даним законопроектом пропонується внести додаткові зміни до Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення зруйнованого четвертого енергоблоку на екологічно безпечну систему. Це необхідна умова поліпшення екологічного стану України. Україна виконала низку завдань з ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, однак виконання плану дій ще не завершено. Саме для цього треба внести зміни до відповідної державної програми. Шановні колеги, наша фракція підтримає даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції є ще бажаючі виступити?

Олександра Кужель, фракція «Батьківщина». Увімкніть мікрофон з місця, будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Ми підтримуємо рішення парламенту про серйозний розгляд законопроектів, направлених на забезпечення захисту і соціальної відповідальності держави за Чорнобильську катастрофу. На жаль, треба погодитися, що голосуванням першого законопроекту, з розгляду якого ми почали сьогоднішній день, усі фракції, крім «Батьківщини», позбавили дітей, які проживають на території радіоактивного забруднення, безкоштовного харчування у школах. Прийнявши законопроект у першому читанні, нас переконали, що здійснять монетизацію.

Ми знаємо, що кожна фракція, голосуючи щороку закон про Державний бюджет України, підтримує зміни до прикінцевих положень щодо пільг для чорнобильців, що не змінюють закону. Ми призупинили дію положення про отримання додаткових коштів на лікування для чорнобильців. Нагадаю всім урядовцям: при пенсії 1380 гривень одна крапельниця у разі захворювання на рак, спричиненого радіаційним опроміненням, коштує 1850 гривень. Усі чорнобильці стверджують, що не отримують путівок. Жодна із фракцій, які зупинили дію цих статей, голосуючи за бюджет країни, не може сьогодні претендувати на те, щоб ставити умови щодо поліпшення становища чорнобильців. Не внесено змін до закону, треба зупинити дію прикінцевих положень закону про Державний бюджет України.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Опозиційного блоку» слово для виступу надається Юрію Павленку. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Щодо даного законопроекту. Зрозуміло, що продовжується термін дії даної програми, збільшуються видатки на 3 мільярди, але є ще одна дуже цікава і, на наш погляд, небезпечна зміна: у чинній загальнодержавній програмі йдеться про завершення будівництва та введення в експлуатацію одного сховища радіоактивних відходів. У законопроекті пропонується слова «одного сховища» змінити словом «сховища» у множині. Ми вбачаємо в такій зміні небезпеку будівництва багатьох сховищ і перетворення цієї території на могильник не просто український, а загальноєвропейський. Це, на наш погляд, не розв'язує проблеми Чорнобильської АЕС, а може перетворити Чорнобильську зону на зону постійної небезпеки для України і мешканців цього регіону.

Андрію Володимировичу, наголошую, що в сьогоднішньому порядку денному, на жаль, немає практично жодного законопроекту, направлено на розв'язання соціальних проблем ліквідаторів та людей, які проживають на територіях, уражених чорнобильською бідою. Саме тому «Опозиційний блок» вкотре просить включити до порядку денного на четвер і розглянути всі законопроекти, направлені на відновлення пільг 2014-2015 років, що були скасовані. Цього вимагають люди.

Після ранкового розгляду й дивної дискусії в парламенті дзвонило багато людей із Коростенського, Ємільчинського, Овруцького районів. Вони казали, що не пускатимуть чиновників, депутатів, керівників, представників влади до пам'ятників чорнобильцям, тому що це наруга над пам'яттю тих, хто поклав своє життя, наруга над героїчним вчинком і подвигом людей, які ціною свого життя захистили країну.

У День пам'яті Чорнобильської трагедії, 26 квітня, усі підуть покладати квіти, не прийнявши жодного рішення на поліпшення життя ліквідаторів, яких залишається одиниці, і тих людей, які мешкають на територіях, уражених внаслідок Чорнобильської катастрофи. Натомість щодня в них забирають пільги, обмежуючись подачками. Зупинено дію та підтримку всіх соціальних програм, як місцевих, так і центральних. Вимагаємо від Міністерства соціальної політики та

уряду заявити свою позицію. Тут заступник міністра відмовчався, коли ми розглядали питання про соціальний захист чорнобильців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я розумію, що ви не підтримуєте цей законопроект? Зрозуміло.

Усі фракції та групи виступили. Переходимо до виступів народних депутатів. Прошу народних депутатів, які мають бажання виступити, записатися.

Надаю слово народному депутату Мосійчуку Ігорю Володимировичу. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. Я хочу звернутися до чиновників, які не мають душі, в яких зачерствіле серце. Проїдьте, якщо зможете, дорогами, які ви побудували й відремонтували. Поїдьте до моїх рідних Лубен, на Зажур-гору поблизу Спасо-Преображенського Мгарського монастиря. Там є алея пам'яті чорнобильців – алея берізок. Кожна берізка – пам'ять про героя, який помер, загинув під час ліквідації найбільшої техногенної катастрофи людства – Чорнобильської. Поїдьте, походіть серед цих березок і замисліться над тим, що ви робите. Щороку їх більшає. Наступного тижня знову висадять десятки в пам'ять про тих, хто пішов з цього життя минулого року.

Роки минають. Четвертий рік, як Азіров утік з країни, а ви так і не наважитесь скасувати прийнятий ними закон, яким чорнобильців – тих, хто врятував не лише Україну й українців, а й усю Європу і весь світ від техногенної катастрофи, позбавили пільг, можливості лікуватися, утримувати дітей. Уже є громадські організації вдів чорнобильців, а ви дивитесь на цих людей, і не розумієте, що вони доведені до відчаю.

У перерві мені телефонували пожежники Чорнобиля, які, до речі, голодують під Міністерством соціальної політики, і не просто дякували за підтримку, а казали, що готові прийти під парламент, як колись в часи Азірова, і не випускати звідси нікого з тих, у кого зачерствіло серце й душа, хто плює на рятівників країни, українців

і світу. Вас тут зараз і 150 немає, це демонструє ваше ставлення до українців, до чорнобильців.

Ще одне, найголовніше. Сьогодні ви відмовляєтеся захищати чорнобильців, а через 10 років так само відмовите в соціальному захисті героям нинішньої національно-визвольної війни. Схаменіться і будьте людьми!

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Рибака.

РИБАК І.П. Шановні колеги, принагідно хочу звернутися до всіх присутніх у залі й до тих, хто в кулуарах українського парламенту. Даний законопроект дуже важливий, адже від його прийняття залежить, чи буде знято з експлуатації четвертий блок Чорнобильської атомної електростанції до 2020 року. Загальнодержавна програма діяла до 2017 року. Сьогодні нам треба затвердити документ про збільшення видатків на виконання програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та продовжити термін, а саме до 2020 року. Такі проблеми виникли у зв'язку з курсовою різницею минулих періодів. Ситуацію треба терміново виправляти, бо часу в нас залишається обмаль.

Я хочу звернутися до колег, які блокують парламентську трибуну і нагадати їм: якщо вони стоять на захисті насамперед прав, свобод, здоров'я українського населення, то за цей законопроект треба голосувати зеленими кнопками на наших пультах. Від прийняття такого закону залежить, скільки грошей ми в майбутньому витратимо на охорону здоров'я, якщо не знімемо з експлуатації Чорнобильську атомну електростанцію і не перетворимо об'єкт «Укриття» на екологічно безпечну систему.

Шановні колеги, закликаю всіх підтримати даний законопроект.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Арешонкова.

АРЕШОНКОВ В.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую, пані головуюча. Шановні колеги! Олегу Валерійовичу, звертаюся до вас. Після завершення свого виступу, я вийду і стану поруч з вами. Повірте, не я один. Багато депутатів у цьому залі підтримує вас і вимагає внесення до порядку денного законопроекту № 4442. Треба зробити все, щоб у четвер законопроект було внесено на розгляд сесійного залу. Це наше моральне зобов'язання перед людьми, які свого часу здійснили подвиг. Усе сказане сьогодні справедливе. Ми в боргу перед чорнобильцями.

Шановні колеги, ми говоримо про законопроект, який мав би бути складовою загальнодержавної програми – комплексної, серйозної, в якій буде враховано питання соціального захисту громадян, зокрема, майбутнє уражених територій. Багато розмов про те, що станція, усі об'єкти, що знаходяться на її території, зокрема об'єкт «Укриття», майбутні об'єкти захоронення радіоактивних відходів – уже ледве не туристична зона, і завтра будемо возити туди, як у звіринень, показувати місце вибуху.

Насправді все набагато серйозніше. Медики досі проводять дослідження, ніхто ще не довів, яким буде кінцевий результат впливу навіть малих доз радіації на здоров'я нинішнього і майбутніх поколінь. Надзвичайно важливі медичні програми та програми підтримки постраждалих щодо забезпечення чистими продуктами. Сьогодні говорили про харчування дітей, їхнє здоров'я, це також дуже важлива тема.

Я закликаю всіх підтримати законопроект про перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему. Кошти, потрібні на фінансування цієї діяльності, мають бути під ретельним контролем, тому що великі суми виділено і на сам об'єкт «Укриття», і на міжнародні програми, що були реалізовані. Ми маємо підтримати екологічні програми, пов'язані з майбутньою безпекою держави. Закликаю всіх підтримати голосуванням даний законопроект, а також законопроект № 4442 у четвер.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Олександру Кужель.
Прошу.

КУЖЕЛЬ О.В. Дуже дякую. Фракція «Батьківщина» підтримуватиме проект Закону «Про внесення змін до Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему». Я дуже хочу, щоб Голова Верховної Ради України дав доручення Державній аудиторській службі України, Рахунковій палаті України перевірити перерахування коштів на створення цього об'єкта, зокрема, іноземних кредитів, за більш як 26 років.

Нагадаю, що контролювати державні кошти дуже важливо. Наприклад, після проведення аудиту «Укртрансгазу» звільнено керівника правління. Нагадаю всім героїчним народним депутатам, які хочуть прийняти нові законопроекти про захист чорнобильців: не треба знищувати доценту всі пільги й преференції, прийняті колегами раніше. Можу сказати, що всі чорнобильці виграли справи в Європейському суді з прав людини щодо порушення їхніх прав у прикінцевих положеннях закону про Державний бюджет України щодо скасування пільг на лікування, охорону здоров'я.

Шановні народні депутати, під час прийняття нового бюджету подивіться в казначействі реєстр: усі чорнобильці й діти війни, які виграли справи в українських судах та Європейському суді з прав людини щодо порушення державою Конституції та законодавства, стоять у черзі на отримання коштів. Це черга на 350 років. Думаю, буде правильно і чесно, якщо ми виконаємо чинні закони, повернемо чорнобильцям гроші, тоді майбутні покоління знатимуть, що держава відповідальна за свої дії перед населенням. Законопроект треба підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Це був останній виступ. Зараз будуть завершальні виступи доповідача і співдоповідача.

Для виступу доповідача прошу увімкнути мікрофон у ложі уряду. Запрошую до слова міністра екології та природних ресурсів України. Прошу, пане міністре.

СЕМЕРАК О.М., *міністр екології та природних ресурсів України.* Дякую, пані Оксано. Шановні народні депутати! На ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про внесення змін до Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему», розроблений Міністерством екології та природних ресурсів України. Термін виконання першочергових заходів щодо зняття з експлуатації Чорнобильської атомної електростанції та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему, запланованих на 2009-2012 роки згідно із Законом України «Про Загальнодержавну програму зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему», завершився у 2012 році.

Для виконання нових заходів зі зняття з експлуатації Чорнобильської атомної електростанції та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему треба продовжити строк дії загальнодержавної програми та доповнити її новими заходами, актуальними саме на сьогодні.

Насамперед ідеться про завершення будівництва та введення в експлуатацію нового безпечного конфайнмента, якого станом на сьогодні переміщено на проектну точку, ведуться роботи. Це перше.

Друге. Треба розпочати роботи з консервації блоків № 1, № 2, № 3, ввести в експлуатацію сховище відпрацьованого ядерного палива сухого типу і розпочати роботи з перевезення відпрацьованого ядерного палива зі сховища мокрого типу в новий, ввести в експлуатацію завод з переробки рідких радіоактивних відходів, промисловий комплекс із поводження з твердими радіоактивними відходами і розпочати роботу з переробки радіоактивних відходів, що накопичилися в період експлуатації та після аварії на Чорнобильській атомній електростанції.

На майданчику Чорнобильської АЕС у 2018 році планується ввести в експлуатацію об'єкти, що будуються за кошти міжнародної технічної допомоги. Ідеться про безпечний конфайнмент та сховище відпрацьованого ядерного палива № 2. Ці об'єкти після введення

в експлуатацію мають фінансуватися українською стороною згідно з нашими зобов'язаннями.

Метою прийняття законопроекту є затвердження єдиного документа щодо визначення діяльності зі зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему, бюджетного фінансування цієї діяльності до 2020 року.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 1 хвилину, будь ласка.

СЕМЕРАК О.М. Дякую. Напередодні 26 квітня – Дня пам'яті Чорнобильської трагедії прошу вас підтримати цей законопроект, прийнявши його в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до заключного слова представника Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Івана Рибака. Будь ласка.

РИБАК І.П. Виборчий округ № 202, Чернівецька область. Шановні колеги! Під час обговорення даного законопроекту було поставлено низку запитань про те, які саме заходи передбачені Загальнодержавною програмою зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему. Наведу основоположні тези даного законопроекту.

Уточнення в частині визначення етапів зняття енергоблоків ЧАЕС з експлуатації в такій послідовності: остаточне закриття, консервація, витримка, демонтаж. Уточнення заходів із забезпечення охорони від пожеж об'єктів Чорнобильської АЕС на всіх етапах діяльності та зняття з експлуатації, врегулювання та узгодження термінології щодо завершення будівництва, прийняття та введення в експлуатацію. Наш комітет саме на цьому акцентує увагу.

Шановні колеги, нагадую, що над розробкою цього законопроекту комітет разом з урядом працював близько року. Нам треба ухвалити сьогодні позитивне рішення, а саме прийняти законопроект за основу в першому читанні.

Шановні колеги, давайте разом виконаємо сьогодні цю роботу, щоб не відкладали її ще на рік. На жаль, ми дуже мало часу в парламентському залі присвячуємо питанням екології, зокрема чорнобильським проблемам і саме питанню зняття з експлуатації енергоблоків Чорнобильської атомної електростанції та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему. Шановні колеги, закликаю всіх підтримати даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Обговорення звершено. Прошу запросити народних депутатів до залу і підготуватися до голосування. Прошу голів фракцій запросити всіх депутатів до залу. Я прошу повернутися з урядових лож до залу.

Хочу повідомити, що у блоці питань, внесених Комітетом з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, стоїть проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо соціального захисту учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС» ([№ 6656](#)). Якщо буде воля залу, ми зможемо після даного законопроекту одразу перейти до розгляду соціального законопроекту № 6656.

На засіданні Погоджувальної ради всі фракції (наголошую: усі без винятку фракції) заявили про підтримку даного законопроекту. Я сподіваюся, що ми зможемо його прийняти. Законопроект стосується безпосередньо Чорнобильської АЕС та питання екології, тому дуже прошу всіх відповідально підійти до голосування. Прошу зайняти робочі місця, повернутися з лож, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему» за основу. Пропоную під час

голосування за основу говорити про об'єкт «Укриття» в однині, якщо було таке застереження від однієї з фракцій. Пропоную проголосувати з таким застереженням. Комітет не заперечує, щоб про об'єкт «Укриття» йшлося не у множині, а в однині? Комітет підтримує.

Прошу всіх підтримати законопроект за основу. Усі застереження ми зможемо врахувати під час підготовки до другого читання. Це питання екології, щоб більше ніколи в Україні не повторилася катастрофа такого рівня. Давайте відповідально візьмемо участь у голосуванні. Закликаю всіх підтримати пропозицію про прийняття законопроекту № 6624 за основу.

Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 218.

Не вистачає восьми голосів, запросить депутатів до залу. Я бачу, що депутати заходять. Зараз я поставлю на голосування пропозицію про повернення. Наголошую, що я для стенограми оголосив: в однині, а не в множині. Де Юрій Павленко? Враховуючи пропозицію вашої фракції, об'єкт «Укриття» буде в однині. Давайте об'єднаємося і проголосуємо з таким формулюванням. Комітет підтримує. Дуже прошу всіх зайняти робочі місця і підготуватися до голосування.

Колеги, я врахував пропозицію, що лунала під час обговорення. Дуже прошу всіх зайняти робочі місця і проголосувати відповідально. Будь ласка, заходьте і займайте робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему» ([№ 6624](#)). Прошу проголосувати. Прошу підтримати. Прошу голосувати злагоджено і відповідально. Прошу підтримати лише за основу.

«За» – 237.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття законопроекту № 6624 за основу. Прошу всіх проголосувати. Прошу підтримати. Колеги, голосуйте злагоджено і відповідально.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Комітет попросив змінити послідовність розгляду і наступним розглянути проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо соціального захисту учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС» ([№ 6656](#)) із блоку питань екологічної політики. Прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою. Прошу проголосувати. Прошу підтримати. Усі фракції підтримали цей законопроект.

«За» – 172.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді голову підкомітету Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Дзюблика Павла Володимировича. Будь ласка.

ДЗЮБЛИК П.В. Дякую, шановний головуючий. Виборчий округ № 66, Житомирщина. На ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо соціального захисту учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС» (№ 6656) від 27 червня 2017 року, внесений народним депутатом України Литвином. Законопроектом пропонується внести зміни до пункту 1 частини першої статті 14 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». Встановлюється, що «особам, які постійно проживали або постійно працювали чи постійно навчалися на території, яка до 1 січня 2015 року була віднесена до зони посиленого радіоекологічного контролю за умови, що вони станом на 1 січня 1993 року прожили або відпрацювали чи постійно навчалися в цій зоні не менше чотирьох років і віднесенням до категорії 4 та щодо яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою, видається посвідчення особи, яка потерпіла від Чорнобильської катастрофи категорії 1».

Значна частина громадян, які, справді, проживали на той час на забруднених територіях, нині хворіють на онкологічні захворювання. Вони отримали висновки відповідної комісії про те, що насправді захворіли внаслідок опромінення, але не можуть отримати статусу

потерпілого категорії 1 через те, що Верховна Рада скасувала відповідні положення (*Шум у залі*).

Запропоновано прийняти законопроект за основу. Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради підтримує, Комітет з питань бюджету зазначає, що реалізація законопроекту матиме вплив на показники державного бюджету.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дайте можливість завершити. Будь ласка, 30 секунд.

ДЗЮБЛИК П.В. Прийняття законопроекту збільшить витрати державного та місцевих бюджетів. Закон має набрати чинності згідно з частиною третьою статті 27 Бюджетного кодексу України (*Шум у залі*). Комітет з питань науки і освіти підтримує законопроект. Комітет з питань запобігання і протидії корупції зазначає, що законопроект відповідає всім нормам. Міністерство соціальної політики підтримує даний законопроект. Комітет з питань екологічної політики, природо-користування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи підтримує законопроект і пропонує прийняти його за основу (*Шум у залі*).

Звертаюся ще раз до представників Радикальної партії: підтримайте, будь ласка, законопроект, тому що він, справді, спрямований на соціальний захист населення, постраждалого від Чорнобильської катастрофи. Давайте своїм голосуванням підтвердити, що ми переймаємося проблемами чорнобильців.

Дякую (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, прошу записатися на виступи для обговорення законопроекту: два – за, два – проти. Прошу тихішої атмосфери в залі, тому що зовсім не чути виступів народних депутатів (*Шум у залі*).

Від «Блоку Петра Порошенка» Сергій Каплін. Прошу.

КАПЛІН С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (одномандатний виборчий округ № 144, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Дорогі чорнобильці! Зараз розглядається абсолютно точковий законопроект, який нічого спільного з глибокою системною і всеосяжною реформою у сфері вашого соціального захисту не має.

Я цілковито підтримую ініціативу та дії Радикальної партії, хоча й часто її критикую, щодо боротьби за права чорнобильців. У нас є рівно тиждень, цей важливий тиждень, щоб ми нарешті правильно розставили соціальні акценти в країні. Немає значення, скільки цих людей – 100, 200, 500, 1000 чи 100 тисяч. Держава тоді є державою, а влада – владою, коли дбає про кожного громадянина, який потрапив у біду, тим паче, якщо цей громадянин своїм життям, як щитом, захистив життя та здоров'я мешканців усієї Європи та всього світу.

Законопроект традиційно буде проголосовано в першому читанні, до нього немає ніякого обґрунтування. Після роковин трагедії на Чорнобильській атомній електростанції законопроект не розглядатиметься у другому читанні парламентом цього скликання. Треба припинити ці маніпуляції та розпочати системну фундаментальну реформу в цій сфері.

Наш комітет запропонував, де конкретно взяти гроші. Чорнобильцям потрібні гроші, пенсії, соціальний захист, а не наші балачки. Давайте збільшимо оподаткування, стягнення ЄСВ з надвеликих, мільйонних зарплат керівників «Нафтогазу», «Укрзалізниці», державних підприємств, і віддали ці гроші простим українським людям, які ризикували життям, віддали здоров'я, захищаючи світ від чорнобильської чуми. Це наш борг, і ми його повинні віддати українцям.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Олег Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Приємно, що парламент почав нарешті обговорювати проблеми чорнобильців. Ми дуже довго цього добивалися. Законопроект № 4442, яким пропонується повернути державні соціальні гарантії чорнобильцям, зареєстровано в парламенті більше року тому. Весь цей час наша фракція вимагала його розгляду, який

постійно блокувався під приводом відсутності грошей. Мовляв, на виконання Закону «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» треба 12 мільярдів, яких в Україні немає. На мільйонні зарплати прокурорам і суддям, на корупцією в нафтогазовій сфері, на митниці, на контрабанду на мільярди, на масштабні крадіжки під час ремонту доріг гроші є. Натомість на медицину, чорнобильців, освіту, працевлаштування молоді – немає. Це неправильна політика. Команда Радикальної партії блокує трибуну Верховної Ради, щоб змінити цю політику.

Ми пропонуємо чіткий план відновлення української економіки, щоб були гроші на чорнобильців, дітей, пенсіонерів, малозабезпечених, на житло для молоді, будівництво доріг, на армію і оборону, на безпеку і дипломатію. Для цього треба припинити жебрати по всьому світу, торгувати сировиною і робочою силою. Україна повинна стати інноваційною, модернізованою, сучасною державою. Індустріалізація, модернізація, енергозаощадження, робочі місця для українців, повернення людей додому із заробітків – тоді будуть гроші на чорнобильців і на всіх. Ми продовжуємо блокувати трибуну заради прийняття законів в інтересах чорнобильців.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Наталя Королевська від «Опозиційного блоку». Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Крім того, що ви позбавили чорнобильців усіх можливих і неможливих компенсацій, ви скасували четверту категорію потерпілих, тим самим позбавили прав 1 мільйона 600 тисяч осіб, які постраждали. Ми виправляємо помилки уряду та коаліції. Ми витрачаємо час на розв'язання проблем, які ви самі створили. «Опозиційний блок» наполягає на комплексному розгляді питань захисту, компенсацій та гарантій держави для людей, які захистили свого часу нашу країну та весь світ.

Ми підготували п'ять комплексних законопроектів. Звертаємося до головуючого з проханням розглянути у четвер всі законопроекти, спрямовані на захист чорнобильців, комплексно вирішити це питання.

Наприклад, якщо у 2014 році середня пенсія чорнобильця становила 400 доларів, що приблизно 3 тисячі 198 гривень, то на початок 2018 року – 140 доларів, це 3 тисячі 800 гривень. Люди в 3,5 разу стали біднішими завдяки вашій політиці, не кажучи вже про те, наскільки зросли ціни на ліки, комунальні послуги. Чорнобильці-ліквідатори, які втратили своє здоров'я, усю пенсію витрачають на ліки. Ми наполягаємо на тому, щоб було здійснено індексацію соціальних виплат, підвищено пенсії, комплексно переглянуто заходи із захисту людей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Останній виступ від «Самопоміч». Олег Березюк. Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Цей законопроект є маленьким кроком назустріч людям, які постраждали від колонізатора, втративши своє здоров'я, майно, і продовжують його втрачати. Ми запитуємо один в одного: де взяти гроші? Гроші треба взяти в Генеральній прокуратурі, в поліцейській державі, в Адміністрації Президента (1 мільярд гривень невідомо на що). Гроші треба взяти з виконання закону про трансфертне ціноутворення та митного законодавства. І дати ці гроші людям, які постраждали і продовжують страждати, від яких ми відмахуємося.

Законопроект треба приймати лише для того, щоб показати, що державі треба вірити, бо вона надає допомогу тим, хто її потребує. До другого читання треба розробити механізм монетизації та виплати допомог, джерел наповнення, які має беззастережно забезпечити держава, яка стає поліцейською.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний пане Олегу.

Сподіваюся, що всі бажаючі виступити для обговорення законопроекту від фракцій отримали таку можливість.

Народний депутат Шахов від «Волі народу». Будь ласка. Це останній виступ.

ШАХОВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, політична партія «Наш край»). Шановні колеги, інвалідів-чорнобильців залишилося усього-на-всього 108 тисяч. Коли я був дитиною, мені було 10 років, із Чорнобиля везли труни з людьми. Саме Луганщина, Донеччина віддала найкращих шахтарів на ліквідацію аварії. Світ повинен звернути на це увагу. Ми не маємо права не підтримати чорнобильців і дітей, яких не годують у школах. Кожен із нас має підтримати законопроект.

Подивіться, що відбувається на митниці. Перевозиться 220 тисяч тонн горіху, 100 мільйонів доларів де втрачається? Мінеральні добрива. Минулого року держава втратила 550 мільйонів доларів. Немає грошей? Є гроші. Шановні колеги, прошу підтримати чорнобильців. «Воля народу» підтримає чорнобильців, які втратили здоров'я.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колеги, обговорення завершено. Переходимо до прийняття рішення. Запросіть народних депутатів до залу. Прошу голів фракцій максимально змобілізувати народних депутатів. Займайте, будь ласка, робочі місця. Колеги, поверніться із лож до залу. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо соціального захисту учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС» ([№ 6656](#)) за основу. Прошу проголосувати. Прошу підтримати. Голосуймо, колеги, підтримаємо чорнобильців!

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Переходимо до наступного законопроекту з блоку питань екологічної політики. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації положень деяких міжнародних угод та директив ЄС у сфері охорони тваринного та

рослинного світу» ([№ 6598](#)). Хто підтримує розгляд за скороченою процедурою, прошу проголосувати.

«За» – 135.

Немає волі розглядати за скороченою процедурою. Розглядаємо законопроект № 6598 за повною процедурою (*Шум у залі*).

Запрошую до доповіді голову підкомітету Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Дзюблика Павла Володимировича. Будь ласка.

ДЗЮБЛИК П.В. Дякую, Андрію Володимировичу. Шановні колеги, на ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації положень деяких міжнародних угод та директив ЄС у сфері охорони тваринного та рослинного світу» (№ 6598) від 10 листопада 2017 року, доопрацьований, розглянутий Комітетом з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи на своєму засіданні 16 січня 2018 року (*Шум у залі*).

Історія виникнення цього законопроекту. Екологи, зоозахисники розробили законопроект, який не точково, а в комплексі вирішує питання захисту тварин від жорстокого поводження. Протягом трьох місяців велася кропітка робота, відбулося не одне засідання робочої групи, у яких взяли участь представники зоозахисників, мисливців та інші дотичні до розв'язання цієї проблеми особи. Ми розробили законопроект № 6598 (*Шум у залі*).

Що пропонується у цьому законопроекті? Внести зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України, Кримінального процесуального кодексу України, законів «Про тваринний світ», «Про захист тварин від жорстокого поводження», «Про мисливське господарство та полювання», «Про Червону книгу України», «Про Національну поліцію». Ми чітко передбачили порядок конфіскації тварин, з якими жорстоко поводяться. Крім того, чітко виписали, хто має вилучати тварин, яким чином відбуватимуться судові дії, передбачили всі ситуації. Запропонували новелу щодо створення регіонального списку тварин, на яких заборонено полювати. Забороняється використання борсуків на притравочних станціях. Пропонується підвищити кримінальну відповідальність і ввести адміністративну відповідальність (*Шум у залі*).

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило зауваження, зазначивши у своєму висновку, що законопроект може бути прийнято за основу з урахуванням висловлених зауважень і пропозицій.

Комітет з питань запобігання і протидії корупції зазначає, що в законопроекті не виявлено корупціогенних факторів, він відповідає вимогам антикорупційного законодавства. Комітет з питань бюджету зазначає, що в разі прийняття такого закону він може набрати чинності згідно із законодавством. Кабінет Міністрів не підтримує законопроекту. Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи пропонує Верховній Раді України прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації положень деяких міжнародних угод та директив ЄС у сфері охорони тваринного та рослинного світу» (№ 6598) від 10 листопада 2017 року, доопрацьований, за результатами розгляду в першому читанні за основу.

Багато громадських організацій підтримують даний законопроект. Благодійний фонд «Чотири лапи» зібрав у країнах Євросоюзу більше 100 тисяч підписів на його підтримку. Пропоную народним депутатам підтримати цей важливий для всіх зоозахисників законопроект. Крім того, що ми переймаємося чорнобильськими проблемами, давайте все-таки звернемо увагу і на братів наших менших.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Відводимо 3 хвилини на запитання доповідачу. Прошу записатися.

Сергій Каплін. Будь ласка.

КАПЛІН С.М. Шановний пане доповідачу! Скажіть, будь ласка, ви впевнені в тому, що саме сьогодні і за таких обставин у Верховній Раді (блокування трибуни, актуалізація питання соціального захисту чорнобильців) треба розглядати саме цей законопроект? Чи не запропонували б ви від імені вашого комітету відкласти розгляд законопроектів на порушену тему, а ми продовжили б добиватися розгляду в парламенті законопроекту, що реально (підкреслюю: реально, а не

декларативно, на словах) захистить інтереси простих людей, які захистили українців і світ від чорнобильської чуми?

Дякую.

ДЗЮБЛИК П.В. Шановний пане Сергію, я розумію шквал емоцій у залі, але зрозумійте й позицію екологічного комітету. На жаль, законопроект включено до порядку денного вже не вперше, але жодного разу до нього не доходила черга. На моє глибоке переконання, усі законопроекти, внесені на розгляд залу, дуже важливі, але дехто з колег здобуває політичні дивіденди, не голосуючи за ті ідеали, про які ми говоримо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Рибак Іван Петрович. Будь ласка.

РИБАК І.П. Виборчий округ № 202, Чернівецька область. Шановні колеги, ми одностайно підтримаємо законопроект № 4442, щойно його буде внесено на розгляд залу. Маю надію, що ми розглянемо його в четвер і підтримаємо, адже всі ми стоїмо на засадах захисту людей, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Водночас ми повинні зважити й на те, що екологічні дні в парламенті відбуваються не так вже й часто, тому Погоджувальна рада, формуючи порядок денний, внесла сьогодні на розгляд законопроект № 6598. У ньому закладено низку запитань, на які сьогодні український парламент повинен дати відповіді. Вони стосуються штрафних санкцій за жорстоке поводження з тваринами, низки інших проблем українського суспільства, порушених екологами, захисниками тварин, щодо жорстокого, негуманного поводження з тваринами.

Шановні колеги, я вважаю, що запитання до доповідача зайві. Це питання досить глибоко розкрито в доповіді. Давайте підтримаємо цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключне запитання. Олександра Кужель передає слово Івченку. Увімкніть мікрофон Івченка.

ІВЧЕНКО В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Ми підтримуємо чорнобильців і всіх, хто безпосередньо постраждав від Чорнобильської катастрофи, але хочу наголосити: відповідальність за ситуацію з чорнобильцями несуть усі фракції, які голосували за минулорічний бюджет і за бюджет цього річного, бо частково пільги для чорнобильців було скасовано саме в бюджеті минулого року, частково їх фінансування передано органам місцевого самоврядування. Цього року фактично всі пільги скасовано, зокрема щодо харчування дітей. Відповідальність мають взяти на себе ті фракції, які голосували за бюджет. Це перше.

Друге. Щодо даного законопроекту. Змінами до Кримінального процесуального кодексу України передбачено посилення адміністративної відповідальності, а також тимчасове вилучення тварини у власника, якщо є загроза життю тварини. Це плюс. Ще один плюс – що змінами до Кримінального кодексу України посилюється саме кримінальна відповідальність за жорстоке поводження з тваринами, передбачено покарання у вигляді позбавлення волі. За незаконне полювання, рибальство передбачено додаткове покарання у вигляді конфіскації знарядь, засобів полювання і всього добутого.

Це комплексний законопроект. Ми всі маємо бути присутніми в залі, бо якщо провалимо його, то провалимо дуже важливі новели, що вводяться на захист тварин.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Час, відведений на запитання, вичерпано. Переходимо до виступів від фракцій. Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи для участі в обговоренні.

Від Радикальної партії до слова запрошується Ігор Мосійчук. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В. Радикальна партія Олега Ляшка. Наша фракція підтримує даний законопроект. Користуючись нагодою, звертаю увагу парламенту, українського суспільства, присутнього міністра екології та природних ресурсів України на те, що відбувається у сфері охорони

природного середовища, а саме на браконьєрство, яке самі єгері й так звані рибінспектори заохочують.

Наприклад, виконуючого обов'язки керівника Нижньосульського природного заповідника, що на території Оржицького та Семенівського районів Полтавської області, двічі ловили з електровудкою під час незаконного вилову риби. Він і досі працює виконуючим обов'язки. Пане міністре, прошу звернути на це особливу увагу. Я переконаний, що такий керівник не один.

Для того, щоб припинити нищення української природи, треба ввести кримінальну відповідальність (саме кримінальну) за вилов риби за допомогою електровудок, за відстріл червонокнижних тварин. Ми дивимося у *Facebook*: то рись убили, то лося вбили, то ще когось убили. Вони скоро повбивають усе живе на території України.

Окреме питання щодо лісу. У нас ліс косять, особливо в Карпатах, як траву. Зрізають і вивозять контрабандою під виглядом дров в обхід мораторію, якого добилася фракція Радикальної партії Олега Ляшка. Вивозять за кордон для виготовлення меблів, щоб податки сплачувалися за кордоном, роботу мали працівники за кордоном, а не в Україні.

Захищаючи свої природні багатства, треба жорсткіше ставитися до тих, хто порушує природоохоронне законодавство. Кажучи по-народному: саджати треба негідників, які вбивають рибу електровудками, що й мальки вимирають, ікра стає непридатною. Саджати треба браконьєрів, які вбивають червонокнижних тварин, і тих, хто український ліс заради власної наживи косить, наче косою траву. До кримінальної відповідальності негідників!

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Від «Народного фронту» слово має народний депутат Сташук.

СТАШУК В.Ф., секретар Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 212, м. Київ, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово Павлу Дзюблику.

ГОЛОВУЮЧА. Павло Дзюблик. Будь ласка.

ДЗЮБЛИК П.В. Дякую Віталію Сташуку за передане слово. Шановні колеги, ще раз звертаюся до всіх присутніх. Можливо, перестанемо блокувати трибуну хоча б на коротку мить, проголосуємо за законопроект № 6598. Ми багато говоримо про гуманне ставлення до дітей, до природи. Якщо ми все-таки запровадимо посилену відповідальність за жорстоке поводження з тваринами, ми гуманізуємо наше суспільство і в майбутньому ставлення не лише до тварин, а й до навколишнього природного середовища буде набагато гуманнішим.

Закликаю всіх підтримати даний законопроект. «Народний фронт» цілковито підтримує і голосуватиме «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від групи «Партія «Відродження» народний депутат Яценко. Будь ласка.

ЯЦЕНКО А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги! Нині Україна, на жаль, пасе задніх щодо захисту тварин і природи загалом. Дуже погано, що в нас досі масово існують догхантери, які труять тварин. Дуже добре, що в цьому законопроекті виписано, що саме розуміється під знущанням чи вбивством тварин, що забороняється.

Звичайно, проблема дуже серйозна. Захист тварин є ознакою цивілізованого суспільства. Це нормально. У будь-якій європейській країні взагалі немає безпритульних тварин, тому що вони всі влаштовані, до них дуже гуманне ставлення суспільства. Дійшло вже до того, що навіть забирають з України. Звичайно, ми будемо підтримувати цей законопроект.

Звертаюся до міністра екології та природних ресурсів пана Семерака з проханням створити робочу групу, щоб розробити загальнодержавні програми для розв'язання проблем безпритульних тварин на обласному та місцевих рівнях, на рівні комунальних закладів. Ми повинні розв'язувати проблеми на рівні держави. Скільки б ми не змінювали законодавство, не посилювали його, проблема все одно

залишається, тому що тварини розмножуються. Ми мусимо шукати державне вирішення, гуманні підходи до тварин, такі як стерилізація, проведення благодійних акцій, будівництво притулків. Це має бути на рівні держави, на умовах співфінансування з місцевими органами влади.

Дуже прошу вас висловити свою думку перед голосуванням, щоб створити робочу групу, залучити міжнародних експертів і підняли цей пласт проблем. Група «Партія «Відродження» підтримуватиме цей важливий для нашої країни законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від «Самопоміч» виступатиме Семенуха. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С., член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! Шановна пані головуюча! Цей законопроект не лише про захист тварин, а насамперед про цінності, мораль і про гроші. Про мільйони коштів платників податків, що витрачаються на варварські програми регулювання чисельності безпритульних тварин. Безпритульні тварини потерпають від так званих догхантерів, але не менше – від комунальних служб. Масштаб убивств просто вражає.

Наведу приклад. У моєму рідному Харкові в 2016 році вбито тисячі собак і котів – приблизно 90 відсотків. На знищення тварин за вісім років платниками податків Харкова витрачено близько 100 мільйонів гривень, є тенденція до зростання щорічних видатків. Замість впровадження гуманного методу регулювання чисельності безпритульних тварин, насамперед за допомогою стерилізації, ефективність якої доведена цивілізованими країнами, комунальники продовжують вбивати тварин. Їхня мета – не лише зменшити чисельність тварин, а й насамперед отримувати бюджетне фінансування щорічно і безкінечно. Без заборони самої евтаназії вони продовжуватимуть вбивати за кошти платників податків. Цю криваву практику треба негайно припиняти. Допустимий метод регулювання чисельності тварин – біостерилізація з подальшою вакцинацією та кліпсуванням.

Є й гарні приклади в нашій країні, про які варто сказати. Найкраща ситуація з гуманним контролюванням чисельності безпритульних тварин саме завдяки громадськості склалася у місті Львові, де відкрито перший в Україні центр адаптації тварин. Безпритульних тварин підбирають на вулиці, вакцинують, стерилізують та шукають нових господарів. Коштує це для платників податків – мешканців Львова у вісім разів менше, ніж для платників податків Харкова.

Колеги, гуманізація суспільства починається з гуманного ставлення до тварин. Досвід засвідчує, що межа між жорстокістю до окремої тварини та жорстокістю до людини чи до людства загалом є дуже крихкою. Користуючись нагодою, хочу подякувати громадським активістам, громадським організаціям Харкова, Києва й багатьох інших міст, завдяки яким сьогодні став можливим розгляд цього законопроекту. Фракція «Об'єднання «Самопоміч» підтримуватиме його прийняття в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Арешонков. Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановна пані головуюча! Шановні колеги! Безперечно, це надзвичайно важливий законопроект. Наша фракція, як, переконаний, і всі інші, підтримуватиме його з урахуванням зауважень Президента України. Нагадаю, що запропоновані зміни суттєво посилюють захист тварин від насилля та жорстокого поводження. Зокрема, вперше широко виписано визначення жорстокого поводження з тваринами і передбачено санкції проти порушників: штраф до 500 неоподатковуваних мінімумів, конфіскація тварини для її захисту та навіть адміністративний арешт на 15 діб.

Положеннями законопроекту пропонується остаточно заборонити в Україні діяльність притравочних станцій, на яких беззахисних великих тварин, таких як ведмеді, борсуки та інші, жорстоко вбивають для тренування з мисливськими собаками. Передбачена заборона жебракування з тваринами, використання тварин для надання фото-послуг. Мінімізується жорстоке поводження з тваринами в цирку. Зокрема, забороняються номери з використанням вогню, а дресирувальники не зможуть використовувати знаряддя на кшталт електрошокерів. Важливою умовою діяльності дельфінаріїв, зоопарків та

цирків стане запровадження одного вихідного дня, щоб тварини могли відпочити.

Важливим є також посилення захисту безпритульних та диких тварин. Єдиним механізмом регулювання чисельності стане біостерилізація та кліпсування, тобто діяльність садистів та догхантерів стане забороненою. Це надзвичайно важливо для великих та малих міст, де ще багато безпритульних собак, до яких комунальні служби досі застосовують надзвичайно жорстокі методи.

Безперечно, наша держава має долучитися до когорти цивілізованих країн світу, де поважають і цінують живих істот. Мені було надзвичайно приємно спостерігати, що останніми місяцями громадські організації пікетували Верховну Раду, порушуючи різні теми, починаючи з проблем чорнобильців, вимагали прийняття законопроекту про гуманне, цивілізоване ставлення саме до тварин. Безперечно, я пропоную підтримати законопроект № 6598.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за висловлену позицію, шановний колего.

До слова запрошується представник «Опозиційного блоку» народний депутат Долженков.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую. Шановні колеги! Шановні громадяни України! Фракція «Опозиційний блок» підтримає будь-яку законодавчу ініціативу, спрямовану на захист тварин від жорсткого поводження, зокрема зазначений законопроект. При цьому хочу зупинитися на законопроектах, що стосуються захисту чорнобильців. Дуже багато тих, хто блокує трибуну, тих, хто їм симпатизує, підходять до трибуни... А який принцип роботи Верховної Ради? Подивіться, скільки народних депутатів у залі. Їх майже немає. Де коаліція?

Спочатку створюєте проблеми, а потім знаходите шляхи їх розв'язання. Якщо хтось претендує на опозиційність, то треба приймати рішення під час голосування за державний бюджет, і не лише за державний бюджет. Голосування за державний бюджет – це не тільки затвердження фінансового кошторису країни, це подекуди й позбавлення населення пільг.

Не треба підтримувати пенсійну реформу, якою ви позбавляєте пільг. Не треба підтримувати медичну реформу, піклуючись про здоров'я громадян. Позбавили громадян пільг, а тепер один перед одним рвуть сорочки, розповідаючи, як люблять український народ і де дістати гроші. Про громадян України треба думати перед тим, як голосувати відповідні кадрові закони.

Щодо проблем чорнобильців, хочу зазначити, що голосуванням за законопроект щодо продовження дії Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему ви фактично розписуєтеся у знятті з чинної влади відповідальності за бездіяльність протягом трьох – чотирьох років. А чим ви займалися протягом цього часу? Що ви прийняли, крім того, що позбавили пільг чорнобильців? Що ви зробили для того, щоб ввести в експлуатацію зазначений уже довгостраждальний об'єкт «Укриття»? Нічого.

Зараз переконуєте одне одного, що намагаєтеся шляхом блокування і вимог внести на розгляд інші законопроекти про захист інтересів громадян. Дурити людей не треба, я думаю, що вони все бачать. Натомість маємо в сухому залишку скасування пільг, відсутність будь-якої виразної державної політики щодо підтримки чорнобильців. Ми хочемо подати це під соусом продовження дії Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему. На жаль, жодного законопроекту, спрямованого на підвищення соціального забезпечення, соціального захисту чорнобильців прийнято не було. Треба це визнати, а не піаритися на цій темі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний колего.

Від «Батьківщини» до слова запрошується народний депутат Вадим Івченко. Прошу.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, мушу погодитися з тими, хто розповідає, що ми робили три роки. Звертаюся до народу України. Ви знаєте, що «Батьківщина» як опозиційна фракція не голосувала три роки за бюджет, у якому скасовувалося фінансування пільг, частково було передано органам місцевого

самоврядування. Три роки відсутності фінансування вищих технічних навчальних закладів. Три роки був позбавлений підтримки аграрний сектор, було скасовано спецрежим оподаткування, забиралися податки з села. Усе це було закладено в бюджет.

Зараз ви стоїте біля трибуни, а коли голосували за бюджет, про що думали? Повторюю: «Батьківщина» не голосувала. Ми також підтримуємо тези про повернення пільг чорнобильцям і відновлення харчування дітей у школах, особливо тих, які проживають у Чорнобильській зоні.

Щодо даного законопроекту. Мушу сказати, що він є ґрунтовним, слухним. Запропоновано не просто посилити санкції, а детально виписано всі види жорстокого поводження з тваринами, що максимально унеможлиблює ухилення від відповідальності. Прийняття законопроекту надасть тваринам реальний захист. Важливим є захист не лише безпритульних, а й домашніх тварин. Трапляється, що хазяїн або власник тварини робить з нею що завгодно. Законопроектом передбачена не лише відповідальність власника, а й можливість забрати в нього тварину.

Слушним є посилення кримінальної відповідальності та встановлення покарання виключно у вигляді позбавлення волі. погодьтеся, що жорстоке поводження з тваринами має найвищий рівень суспільної небезпеки. Це означає, що люди, схильні до цього, можуть вчиняти насильницькі дії.

Розширюється визначення жорстокого поводження з тваринами, каліцтва, тілесного ушкодження. Передбачена біостерилізація, вакцинація, кліпсування. Посилюються вимоги до умов розведення навіть сільськогосподарських тварин. Виписано норми, якими забороняється труїти тварин, залишати домашню тварину без догляду.

Колеги, змінами до законів «Про тваринний світ», «Про захист тварин від жорстокого поводження», до Кримінального кодексу України, Кримінального процесуального кодексу України ми забезпечуємо максимальний захист тварин, а також гармонізацію вітчизняного законодавства з положеннями й угодами директив ЄС у сфері охорони тваринного і рослинного світу. Дуже прошу сконсолідуватися і проголосувати, бо не часто в сесійному залі розглядаються такі соціальні законопроекти або законопроекти про захист тварин.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, чи є потреба виступати народним депутатам України? Є. Ми уточнюємо, що йдемо за Регламентом. Прошу народних депутатів записатися на виступи. Маємо 9 хвилин на обговорення законопроекту.

Народний депутат Івченко. Будь ласка. Ви записалися першим, вам слово.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги! Повторюю: щоб не перетворювати парламент на шоу, відповідально ставтеся до кожного голосування. Фракція «Батьківщина» перед голосуванням завжди вивчає законопроекти і позицію певних верств населення, зокрема соціально незахищених. Ми наполягаємо на тому, що вся відповідальність має лежати безпосередньо на тих фракціях, які голосували за бюджет, позбавили пільг, зокрема чорнобильців, або переклали їх фінансування на місцеві бюджети, які поступово, із року в рік, знищують соціальну складову бюджету.

Ми підтримуємо всі пропозиції, пов'язані безпосередньо із захистом чорнобильців, відновленням харчування дітей, які проживають у Чорнобильській зоні. Цей законопроект важливий. Я хочу, щоб ми усунули всі протиріччя і проголосували за документ, який, справді, гармонізує вітчизняне законодавство, щоб раз і назавжди унеможливити цинічне нанесення ушкоджень тваринам, зокрема домашнім, їхніми власниками. Посилюється кримінальна відповідальність, щоб поводження з тваринами було цивілізованим. Передбачено покарання в разі жорстокого поводження з тваринами.

«Батьківщина» підтримує ці законопроекти і просить усіх повернутися в русло законодавства, обмірковувати кожен законопроект, бути відповідальними і проголосувати за те, чого потребують люди, яким, справді, потрібен наш захист.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний пане Івченко.

Слово для виступу надається Олегу Ляшку, 6 хвилин.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Наша команда блокує парламентську трибуну, щоб відновити дію чорнобильських законів. Мені прикро, що сьогодні поряд зі мною на цій парламентській трибуні

немає моєї шановної колеги Юлії Тимошенко. Її взагалі немає сьогодні в залі парламенту. Очевидно, вона має важливіші справи, ніж захист чорнобильців. Колеги вимагають слова для репліки Я із задоволенням послушав би, як Юля відповіла б на ті запитання, які я зараз поставлю.

Я хочу, щоб ми захистили чорнобильців, але для цього в державному бюджеті повинні бути гроші. Я здогадуюся, чому немає зараз поряд зі мною на парламентській трибуні Юлії Тимошенко. Розповім чому.

Ось рішення американського суду від 27 квітня 2017 року у справі Тимошенко і Лазаренка. Ось рішення американського суду від 23 березня 2017 року у справі Тимошенко і Лазаренка. Ось рішення американського суду від 25 березня 2011 року у справі Тимошенко і Лазаренка. Ось рішення американського суду від 9 липня 2008 року у справі Тимошенко і Лазаренка. Це оригінали рішень, кожен може ознайомитися з ними, зайшовши на сайт окружного суду міста Вашингтона. Хто не знає англійської мови, я вам прочитаю переклад рішень американських судів (*Шум у залі*). Є підозра, що кошти....

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, перепрошую. Фракція «Батьківщина» вимагає від мене як від головуючої звернутися до промовця. Прошу увімкнути мікрофон головуючої (*Шум у залі*). Я прошу не кричати (*Шум у залі*).

Шановні колеги, я уважно слухаю, про що ви говорите. Ви говорите про гроші. Фракція «Батьківщина» мені як головуючій говорить про Регламент, вимагаючи слова для репліки. Я наголошую, що фракція «Батьківщина» не згадувалася, а згадувалася лідер фракції, якої зараз немає в залі. Вона була сьогодні весь день.

Водночас як головуюча я звертаюся до промовця з проханням дотримуватися Регламенту. Ми обговорюємо не законопроект про гроші, а законопроект про тварин. Виступайте, будь ласка, по темі, бо я змушена буду надати слово народному депутату Помазанову (*Шум у залі*).

Завершуйте виступ, будь ласка. Шановний пане Олеже, прошу вас повернутися до теми обговорюваного законопроекту. Ми обговорюємо законопроект про тварин. Ви зможете під час іншого виступу

говорити про те, про що вважатимете за потрібне. Прошу всіх дотримуватися Регламенту. Я дуже прошу! Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Шановна пані Перший віце-спікере! Ми й виступаємо про тварин – «тварин», які обкрадають українців; «тварин», які сотні мільйонів доларів виводять за кордон в офшори, забираючи їх у чорнобильців, пенсіонерів, молоді, дітей, старих і молодих; «тварин», які розвалили країну, прирекли її на бідність, жебрацтво, щоб мільйони українців заробляли по закордонах; «тварин», які відповідно до рішення американських судів у 1996 році вивели 250 мільйонів доларів у кіпрські офшорні компанії. Якщо це не тварини, то хто? (*Шум у залі*). У 1996 році 250 мільйонів доларів вивели в офшори за кордон, украли в українців (*Шум у залі*). Це справжні «тварини», які позбавляють українців майбутнього.

Я звертаюся до «тварин», які вивели сотні мільйонів в офшори: поверніть їх в Україну, і будуть гроші для чорнобильців, на дороги, школи, дитсадки, лікарні, на робочі місця для українців, на армію і оборону. Перестаньте бути «тваринами», які забирають в українців майбутнє. Вони не бачать перспективи в Україні через таких «тварин». Через таких офшорних «тварин» 55 відсотків молоді тікає за кордон, не маючи можливості реалізувати себе в рідній країні.

Мільйони пенсіонерів, пропрацювавши все життя, через цих офшорних «тварин» отримують копійчані пенсії. Мільйони робітників, селян, бюджетників через цих «тварин», які в 1996 році виводили гроші сотнями мільйонів в офшори, не мають робити і зарплати в рідній країні. Через цих «тварин» виносять горщики за європейцями, бо це для них єдина можливість прогодувати дітей і сім'ї.

Я звертаюся до всіх цих «тварин», які вкрали гроші, що підтверджено рішеннями американських судів: поверніть гроші, припиніть обкрадати українців, обдурювати їх, використовувати Україну для власного збагачення.

Припиніть дурити людей! Сотні мільйонів виводите в офшори за кордон, а сюди приходите, «московські зозулі», і брешете людям, як ви про них дбаєте. Найкращий захист українців – бути чесними, відновити економіку, повернути вкрадені гроші, повернути людей із закордонів, а не обманювати їх. Це фарисейство, яке ми сьогодні спостерігаємо, коли нам розказують, як вони захищають... Тимошенко

Юля, прийди сюди, стань зі мною на трибуні, захищай чорнобильців! Порошенко Петро, прийди сюди, стань біля мене на трибуні, захищай чорнобильців! Усі, які претендують... *(Шум у залі)*.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу вимкнути мікрофон *(Шум у залі)*. Я хочу нагадати... *(Шум у залі)*. Я хочу нагадати колегам (може, хтось втомився після довгої перерви), що ми обговорюємо законопроект, розроблений на виконання заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації положень деяких міжнародних угод та директив ЄС у сфері охорони тваринного та рослинного світу». Навіть у тваринному та рослинному світі одне до одного так не ставляться. Виборча кампанія ще не почалася *(Шум у залі)*.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, обговорення народними депутатами завершено *(Шум у залі)*. Зараз я надам заключне слово представнику комітету. Потім перейдемо до прийняття рішення. *(Шум у залі)*. Колеги! Увага! Я вас дуже прошу вгамувати емоції, це важливий законопроект.

Дзюблик Павло Володимирович. Заключне слово, 3 хвилини. Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу, за 3 хвилини перейдемо до прийняття рішення. Будь ласка.

ДЗЮБЛИК П.В. Шановні колеги! Багато активістів та громадських організацій долучилися до розробки цього законопроекту, який підтримується закордонними громадськими організаціями із захисту тварин. Сумно дивитися, як із цим законопроектом ми зробили те, що завжди.

Велике прохання до головуючого поставити законопроект на рейтингове голосування, а, можливо, перенести голосування на четвер, тому що сьогодні ми його завалимо, оскільки в залі немає депутатів. Проведено величезну кропітку роботу. Ми його зараз просто «похоронимо» і на тому все завершиться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу запросити депутатів до залу, бо депутати мають бути на робочих місцях. Кожен може запросити депутатів до залу для прийняття рішення. Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу. Переходимо до прийняття рішення.

Колеги, переходимо до голосування. Якщо я зараз не поставлю законопроект на голосування, виникне дуже банальна ситуація. Завтра зранку ми все одно не матимемо голосів, тому їх можна зібрати тільки сьогодні. Маєте шанс передзвонити, запросити депутатів до залу, щоб законопроект було проголосовано. Прошу всіх зайняти робочі місця, переходимо до прийняття рішення (*Шум у залі*).

Колеги, прошу зайти до залу. Як мені повідомила Перший заступник Голови Верховної Ради України, вона обіцяла надати 1 хвилину для виступу від фракції «Батьківщина». Якщо це було обіцяно, це буде виконано (*Шум у залі*).

Сергій Соболев, 1 хвилину (*Шум у залі*). За 1 хвилину переходимо до голосування.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Шановні радіослухачі та телеглядачі! Сьогодні зранку ця «тварина» згадувала Гітлера – особу, на совісті якої мільйони спаплюжених у концтаборах життів. Українці, знищені режимом Гітлера, згадуються цією «твариною» як приклад для того, щоб продовжувати робити, як він. Упевнений, що ми ні на хвилину не можемо сумніватися в тому, хто може стояти поруч з такою «твариною».

Я думаю, що сьогодні всім зрозуміло, що ми взяли слово лише для того, щоб спростувати інформацію, наведену як нібито рішення якихось судів. Я думаю, найкращим поясненням є те, що цю «тварину» не пускають ні до Сполучених Штатів Америки, ні до жодної цивілізованої країни (*Оплески*). Більше слів у нас немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Геращенко, 1 хвилину, і переходимо до голосування.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, дуже важко бути головною на засіданні, де колеги, іноді попри максимальну коректність головної, поведуть себе гірше ніж у тваринному чи рослинному світі. Ще раз звертаюся до українських виборців з проханням вибачити нас за те, що ми демонструємо не зовсім парламентську поведінку, використовуємо не зовсім парламентську лексику. Звертаюся до колег: давайте проголосуємо цей важливий законопроект. Дуже вам дякую. Я дуже сподіваюся, що попри те, що вибори ще не почалися, ми будемо ставитися один до одного з повагою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації положень деяких міжнародних угод та директив ЄС у сфері охорони тваринного та рослинного світу» (№ 6598) за основу. Прошу всіх, незважаючи на політичні суперечки, підтримати законопроект, на розгляд якого довго чекав комітет, який запропонував розглянути його сьогодні, і громадські активісти. Колеги, давайте спільно і злагоджено підтримаємо його за основу. Усі поправки ми зможемо внести між першим і другим читаннями. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 210.

Очевидно, не всі встигли зайти (*Шум у залі*).

Покажіть по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 58, «Народний фронт» – 52, «Опозиційний блок» – 17, «Самопоміч» – 20, Радикальної партії Олега Ляшка – 13, «Батьківщина» – 7, «Воля народу» – 3, «Партія «Відродження» – 12.

Колеги, потенціал є. Прошу всіх зайти до залу, я поставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду. Наголошую: усі без виключення фракції підтримують законопроект, нам просто треба змобілізуватися. Запросіть усіх до залу. Прошу зайняти робочі місця. Я поставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду. Не виходьте із залу, хлопці (*Шум у залі*). Це ж довга робота комітету і народних депутатів. Давайте підтримаємо їх.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів

України щодо імплементації положень деяких міжнародних угод та директив ЄС у сфері охорони тваринного та рослинного світу» (№ 6598). Прошу всіх злагоджено підтримати. Дівчата, я вас прошу! Колеги народні депутати, займіть робочі місця. Кожен голос має вагу. Прошу проголосувати. Прошу підтримати пропозицію про повернення. Прошу Олю і Олю повернутися на місця і проголосувати.

«За» – 217.

Колеги, я ще раз поставлю на голосування. Не зорієнтувалися. Я бачу, що дехто утримався (*Шум у залі*). Колеги, зайдіть до залу, займіть робочі місця. Не виходьте із залу, будь ласка. Я ще раз поставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду. Буде несправедливо, якщо важливе питання стане заручником наших суперечок. Голови фракцій, подивіться кого немає в залі, прослідкуйте, щоб усі зайняли робочі місця. Прошу підготуватися до голосування. Прошу максимально змобілізуватися. Не ходіть по залу, а займіть робочі місця. Підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації положень деяких міжнародних угод та директив ЄС у сфері охорони тваринного та рослинного світу» (№ 6598). Прошу всіх відповідально проголосувати. Прошу підтримати. Колеги, уважно, кожен голос важливий.

«За» – 224.

Двох голосів не вистачає.

Третій, заключний раз поставлю на голосування (*Шум у залі*). Я бачу, що не встигли. Колеги, подивіться, кого немає, запросіть до залу. Не ходіть по залу під час голосування. Займіть робочі місця, підготуйтеся до голосування. Колеги, ми маємо прийняти рішення. Переконаю вас зайняти робочі місця. Усі зайняли робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації положень деяких міжнародних угод та директив ЄС у сфері охорони тваринного та рослинного світу» ([№ 6598](#)). Колеги, уважно, кожен голос має вагу, вся Україна дивиться на вас. Я ще раз звертаюся до колег: Віко, Маріє, картки на місці? Так.

Колеги, голосуємо за повернення до розгляду законопроекту № 6598. Прошу проголосувати. Прошу підтримати. Колеги, голосуйте

уважно, кожен голос має вагу. Михайле, підтримайте. Пане Логвинський, рахуємо кожен голос (*Шум у залі*).

«За» – 225.

Колеги, одного голосу не вистачило. Я ще раз поставлю на голосування. Прошу повернутися на робочі місця. Один голос! Прошу змобілізуватися. Прошу підтримати.

Прошу проголосувати за повернення до розгляду законопроекту № 6598. Бракувало одного голосу. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 216.

Ставлю на голосування пропозицію направити законопроект № 6598 у комітет на доопрацювання. Колеги, голоси в залі є, залишилося 30 секунд.

Ставлю на голосування пропозицію направити законопроект № 6598 у комітет на доопрацювання на повторне перше читання. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 222.

Наступна пропозиція – направити суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання, щоб ми не втратили законопроект (*Шум у залі*). Колеги, це заключне голосування. Прошу підтримати. Колеги, це законопроект, розроблений на виконання заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Прошу підтримати. Не виходьте із залу, 10 секунд. Остання пропозиція відповідно до Регламенту – направити законопроект № 6598 автору законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу проголосувати. Прошу підтримати, інакше законопроект буде відхилено. Прошу підтримати.

«За» – 229.

Рішення прийнято. Законопроект № 6598 направляється суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Колеги, ми розглянули більшість питань з екологічного блоку. На жаль, не всі з них знайшли підтримку залу.

На цьому вечірнє засідання Верховної Ради України оголошується закритим.

Прошу голів фракцій підійти до мене для підписання проекту Постанови «Про підтримку звернення Президента України до Вселенського Патріарха Варфоломія про надання Томосу про автокефалію Православної Церкви в Україні». Голови фракцій, хто хоче підписати звернення, прошу підійти до мене.

Вечірнє засідання завершено. Дякую.